

Numer pojedynczy kosztuje 10 ent.

L W Ó W d. 27. kwietnia.

— Godzisz mnie ze Lwowem, moja droga. Wiem, że prócz ciebie nikt nie trafi do niego; odeszlił mu więc ten list i pakieć z medaljonem. Pozostanę mu wierną do końca życia...
(D. c. n.)

(Ciąg dalszy.)

choesz, wszystko uczynię, by ułatwić wam dalszy stosunek...

— Godzisz mnie ze Lwowem, moja droga. Wiem, że prócz ciebie nikt nie trafi do niego; odeszlij mu więc ten list i pakiecik z medaljonem. Pozostanę — mu wierną do końca życia...

(D. c. n.)

wyznaniową, to bardzo dobrze — przynajmniej będziemy wiedzieli jak stoimy. Wtedy już otwarcie stana, po jednej stronie Niemcy, Węgry, Czesi, Polacy, Rusini i t. d., a z drugiej strony, jako samodzielną potęgą narodowo-sciowo-religijną — żydzi, ze swoją *Alli nse Isradlile* na czele.

Ustanie wówczas wzajemne oszukiwanie się hasłami asymilacji, braterstwa i t. d. żydów z narodami, w posród których żyją. Jeżeli żydzi pragną, aby kwestja żydowska na tym gruncie stanęła, to niech na postów wybierają takich Blochów!

Wybory.

Posiedzenie komitetu centralnego dla Galicji wschodniej odbędzie się w niedzielę d. 29. kwietnia 1893 o godzinie 11. przed południem w sali Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie.

Ruski wiec przedwyborczy — jak donieśliśmy wczoraj, został odroczony — podobno *ad graecas calendas*. Dnia 10. maja odbędzie się natomiast w „Narodnym domu” zjazd delegatów powiatowych komitetów ruskich.

Komitet centralny przedwyborczy dla Galicji zachodniej wydał następującą odezwę:

„Komitet centralny przedwyborczy dla zachodniej części Galicji i w. ks. Krakowskiego ustanowiony przez Koło sejmowe, zaprasza wszystkich obywateli miasta Krakowa, posiadających prawo głosowania, na zgromadzenie przedwyborcze celem wybrania komitetu miejskiego, mającego kierować wszelkimi czynnościami przedwyborczymi przy wyborach posłów z miasta Krakowa do sejmiku, naznaczonych na d. 31. maja br.

„To ogólne zgromadzenie przedwyborcze odbędzie się w Krakowie 29. kwietnia r. b. w miejscu i o godzinie, oznaczonej przez J.W. prezydenta miasta, którego komitet centralny zaprosił, aby zajął i otworzył to ogólne zgromadzenie wyborców. Wstęp na to zgromadzenie mają tylko wyborcy krakowscy.

„Gdyby to ogólne zgromadzenie wyborców nie mogło się odbyć z jakichkolwiek powodów w d. 29. kwietnia, komitet centralny przedwyborczy upoważnia prezydenta miasta, aby w takim razie zwołał ogólne zgromadzenie wyborców na ten dzień, który za odpowiedni uzna, w okresie od 29. kwietnia do 7. maja.

W Krakowie, 22. kwietnia 1893.”

Przewodniczącą komitetu: Henryk hr. Woźnicki. Członkowie komitetu: Leon Chrzanowski, Kornel Chwalibóg, Władysław Golembowski, Tadeusz Lange, Józef hr. Męciński, Albert Mendeisberg, Alfred Miliewski, dr. Józef Oettinger, Mieczysław Pawlikowski, ks. Józef Pelczar, Hilary Podowski, Artur hr. Potocki, Konstanty Ramult, Mieczysław hr. Rey, Stanisław Smolka, Jan Spawinski, Stanisław hr. Tarnowski, ks. Stanisław Walczyński, dr. Ferdynand Weigel.

Odezwe powyższą przesłał komitet centralny przedwyborczy prezydentowi miasta Krakowa z następującym do prezydenta pismem:

„JW. Panie prezydencie! Komitet centralny przedwyborczy dla zachodniej części Galicji i w. ks. Krakowskiego, zaprasza załączoną tu odezwą wszystkich obywateli miasta Krakowa, posiadających prawo głosowania, na ogólne zgromadzenie przedwyborcze w d. 29. kwietnia odbędzie się mające, w celu wybrania komitetu miejskiego, któryby kierował czynnościami przedwyborczymi przy zbliżających się wyborach posłów z miasta Krakowa do sejmiku.

Równocześnie komitet centralny przedwyborczy uprasza ciebie JW. prezydencie, abyś zajął i otworzył to ogólne zgromadzenie wyborców. Uprasza także komitet centralny, abyś polecił odezwę załączoną ogłosić w mieście Krakowie, a w odczynie przez ciebie wydanej oznaczył miejsce i godzinę tego ogólnego zgromadzenia przedwyborczego w d. 29. kwietnia r. b. na które wstęp mają tylko wyborcy krakowscy.

Gdyby z jakichkolwiek powodów (a między innymi z powodu krótkiego czasu między chwilą ogłoszenia załączonej odezwę a dniem 29. kwietnia) nie mogło się już odbyć ogólne zgromadzenie wyborców miasta Krakowa w niedzielę 29. kwietnia, komitet centralny upoważnia ciebie JW. prezydencie, abyś sam oznaczył dzień tego ogólnego zgromadzenia, w okresie czasu między 29. kwietnia a 7. maja r. b.

W imieniu i z polecenia komitetu centralnego przedwyborczego, zastępca przewodniczącego:

Leon Chrzanowski.

Pisma takiej samej treści przesłał komitet centralny przedwyborczy do prezydentów miast: Tarnowa, Rzeszowa, Nowego Sącza i Białej, wraz z odczynami zwołującymi w tych miastach ogólne zgromadzenia wyborców na 29. kwietnia, celem wybrania komitetów przedwyborczych miejskich, które będą kierować czynnościami przedwyborczymi w tych miastach, wybierających oddzielnie posłów.

Komitet jubileuszowy

dla uczczenia 200lecia rocznicy odsieczy Wiednia

odbył w dniach 10. i 21. kwietnia dwa posiedzenia, z których przebiegu podajemy poniżej krótkie sprawozdanie, tem bardziej, że krąży po mieście rozmaite wersje niezgodne z istotnym stanem rzeczy.

Na posiedzeniu z d. 19. b. m. na którym prócz prezesa ks. Adama Sapiehy było 22 członków komitetu obecnych, zabrakło głos dr. L. W. Steinsteina i odczytał z dzieła drukowanego w r. 1684 w języku hebrajskim szczegółowy odnoszący się do odsieczy Wiednia i do zastępu Sobieskiego, tudzież podał do wiadomości, że pierwsza drukarnia hebrajska w kraju zawiądzająca swe powstanie przychylności Sobieskiego. Szczegóły te przekazano komisji historycznej do zuzyskowania.

Ks. opat Nowakowski wniósł, aby rocznicę odsieczy upamiętnić przez nabycie zamku Żółkiewskiego na pomieszczenie gimnazjum, dla nakłonienia zaś rządu do założenia gimnazjum w Żółtku zaproponował wysłać do Wiednia deputację z pp. ks. A. Sapiehy, hr. Wł. Dzieduszyckiego i dr. Fr. Smolki.

Następnie zdał sprawę ks. Sapieha o konferencji z dr. Weiglem w Krakowie i o stanie sprawy obchodu w Wiedniu.

P. Baranowski podał do wiadomości, że komisja programowa zasiła się przybraniem pp. Marconiego i L. Wierzbickiego, którzy tem samem wchodzi stale do komitetu jako jego członkowie, poczem odczytał elaborat komisji programowej.

Przy tej sposobności ks. A. Sapieha, od-

główny punkt ciężkości obchodu przenieść do Krakowa, jeśli tamtejszy komitet lokalny na to się zgodzi; 2) ażeby dla podniesienia doniosłości religijnej obchodu, odnieść się do stolicy apostolskiej; 3) ażeby przygotować się na przyjęcie reprezentantów ciał nankowych, które projektują wysłanie deputacji na obchód; 4) ażeby obchody we Lwowie i na prowincji odbyły się w oktawie, poprzedzającą główny obchód w Krakowie; 5) ażeby wreszcie we wszystkich miejscowościach, związanych ze wspomnianymi dziełami z czasów króla Jana III., wyudatnić pamięć rocznicy przez trwałe pomniki w tych miejscowościach.

Około tych punktów wytycznych toczyła się dłuższa dyskusja, w której brali udział pp. Skałkowski, ks. Nowakowski, Kulczycki, hr. Rusocki, Mernowicz, Darowski i Małachowski. W końcu uchwalono, zgodnie z wnioskiem ks. A. Sapiehy, przenieść główny punkt ciężkości obchodu do Krakowa, za zgodą tamtejszego komitetu i wybrać w tym celu delegatów. Specjalną dyskusję nad poszczególnymi punktami programu postawionego przez komisję, odroczono do następnego posiedzenia, które naznaczono na dzień 21. kwietnia.

Na rzeczonem posiedzeniu z d. 21. b. m. po załatwieniu czynności formalnych, wybrano skutkiem oświadczenia p. Baranowskiego, że wyjeżdża na kilka tygodni, trzecim sekretarzem komitetu dr. G. Roszkowskiego.

Po dłuższej dyskusji odroczono wniosek ks. Zabłockiego, aby obchody we Lwowie i na prowincji odbyły się równocześnie z obchodem Krakowskim. Uchwałę pod tym względem zawieszono aż do porozumienia się z komitetem Krakowskim.

Następnie wybrano siedmiu delegatów tj. pp. hr. Wł. Dzieduszyckiego, Dąbrowskiego, ks. Zabłockiego, ks. Kostka, dr. Roszkowskiego, dr. Czyżewicza i Kulczyckiego, mających się udać pod przewodnictwem prezesa ks. A. Sapiehy do Krakowa, celem przeprowadzenia rokowań z tamtejszym komitetem.

Celem zasilenia komitetu centralnego nastąpił wybór nowych członków. Wybrani zostali: ks. Kalinka, E. Hepp, B. Augustynowicz, K. Widman, dr. Wł. Zajączkowski, T. Kielanowski, J. Wiktor, St. Polanowski, ks. K. Sarnicki, prof. O. Bazylianow, księży biskupi Morawski, Sembratowicz, Sołdecki, Isakowicz, Stupnicki, hr. Jerzy Borkowski, ks. Roman Czartoryski, ks. Sapieha z Błki, Matczyński, Janko H., Jarecki, hr. S. Bałeni, hr. R. Potocki, dr. Czyżewicz, K. Mikuli, St. Cetwiński i S. Obst.

Z kolei przyszło do specjalnej debaty nad programem komisji programowej, referował p. Baranowski.

Z części I. referatu uchwalono:

- 1) określenie zadania komitetu;
- 2) prosić p. marszałka krajowego na protektora komitetu;
- 3) w publikacjach i aktach odnoszących się do uroczystości używać obu języków krajowych;
- 4) znieść się z władzami krajowymi i Stolicą apostolską;
- 5) udać się do władz decydujących, aby rocznica odsieczy była w całym kraju obchodzoną jako uroczystość szkolna.

Z części II. referatu uchwalono:

- 1) wystosować odezwę do całego kraju, określając cel i środki działania komitetu;
- 2) udać się do Wydziału krajowego o poparcie moralne i zasilenie funduszy komitetu;
- 3) notyfikować organizację i program komitetu władzom rządowym;
- 4) zaprosić do współdziału w uroczystości Stolicę apostolską, ordynariuszy biskupie i arcybiskupie wszystkich trzech obrządków, superintendurę protestancką i celniejsze zbory izraelskie w kraju;
- 5) poprzeć u Rady szkolnej krajowej petycję Towarzystwa pedagogicznego co do urządzenia powszechnej uroczystości szkolnej we wszystkich szkołach średnich i ludowych;
- 6) wezwać do współdziału w uroczystościach senatu akademickiego, obu uniwersytetów krajowych, rektorat szkoły politechnicznej we Lwowie, dyrekcję instytutu techniczno-przemysłowego i szkoły sztuk pięknych w Krakowie, kuratorję krajowych szkół rolniczych, leśniczych i zawodowych;
- 7) wystosować odezwę do wszystkich Rad powiatowych i Rad miejskich obu miast stołecznych z wezwaniem do przyjęcia udziału w zawiązywaniu komitetów lokalnych;
- 8) wystosować odezwę do osobistości w kraju znanych i wpływowych z wezwaniem do współdziałania przy zawiązywaniu komitetów lokalnych;
- 9) zawiązać dwa komitety z obszerniejszym zakresem działania, jeden w Żółtku na powiaty żółkiewski, rawski i sokalski, drugi w Złoczowie na powiaty złoczowski, brodzki i przemyslański; zawiązać pierwszego poruczyć ks. Nowakowskiemu i p. St. Polanowskiemu, drugiego hr. Wł. Dzieduszyckiemu;
- 10) poprzeć urzeczywistnienie projektu co do zakupu zamku Żółkiewskiego, i pomieszczenia tamże gimnazjum;
- 11) wystosować odezwę do Rad gminnych 106 miejscowości historycznych w Galicji, wskazanych w dziele Tatamira „Ślady króla Jana w kraju naszym”, i prosić o doniesienie szczegółów, pominiętych w dziele Tatamira;
- 12) zorganizować centralne biuro komitetu w r. t. u. s. z i, wybrać odpowiednią osobistość na dyrektora tegoż biura.

Z części III. programu uchwalono:

- 1) wydać zwięzłą pracę historyczną, podnoszącą światowe znaczenie odsieczy Wiednia, i opierającą stronicznie zapatrywania — i o głosić takową w języku polskim, ruskim, niemieckim, francuskim, angielskim, a w razie możliwości w hiszpańskim, włoskim, rosyjskim i węgierskim, i rozestąć je dziennikom i bibliotekom celniejszych miast europejskich i amerykańskich;
- 2) poprzeć u komitetów lokalnych dobre wydawnictwa pamiątkowe dla młodzieży i ludu;
- 3) wydać jako upominek dla młodzieży obrazy kolorowane z 400.000 egzempli, przedstawiające Jana III. pod Wiedniem, z krótkim objaśnieniem w języku polskim i ruskim;
- 4) wydać dla rozesłania komitetom lokalnym kantaty z odpowiednim tekstem: a) dla młodzieży, b) dla innych uczestników obchodu;
- 5) wybić duży medal brązowy z bustem Jana III. i stosownym napisem, a odbicie medalu w odpowiednim sporządzonej kłisach rozestąć wraz z pracą historyczną wylst wspomnianą najważniejszą czasopiśmowilustrowanym krajowym i zagranicznym;
- 6) zalecić miejscowości wymienionym w dziele Tatamira, sporządzenie odpowiednich tablic pamiątkowych, a gdzieby gmina nie była w stanie opłacić kosztów takiej tablicy, kosztu odnośnie pokryje komitet;
- 7) poprzeć w miarę uznania wydawnictwo

różnorodnych taniach pamiątek ludowych, jako to obrazków, medalików, książeczek itp.;

- 8) polecić wykonanie uchwał pod 1., 2., 7. i 6. komisji historycznej; uchwał zaś pod 3., 4., 5., i 6. odrębnej komisji, w której skład wchodzi pp. Wierzbicki, Marconi, Obst, Janowski, Mikuli, Cetwiński i Kostecki Platon, z prawem dalszej kooptacji w miarę potrzeby;
- 9) udać się do ciał autonomicznych, aby wcześniej zgłaszały się z zamówieniami na rzeczono obrazki, które będą do nabycia po 3-4 centy za sztukę.

Dalej uchwalono wystosowanie odezw do Rady miasta Lwowa z zaproszeniem do wyboru komitetu lokalnego; wreszcie na wniosek hr. Rusockiego uchwalono prosić prezesa, aby udał się do Wydziału krajowego z prośbą o załączkę na koszt przedwstępny, oraz zapytać reprezentację miejską w jakiej ilości zechcą wziąć do rozdawnictwa wyżej rzeczono obrazki i ile sztuk zamawiają medalu pamiątkowego.

Na tem posiedzeniu zakończono, odraczając ustanowienie programu obchodu lokalnego we Lwowie do najbliższego posiedzenia, które się odbędzie w sobotę 28. bm. o godz. 6. wieczór w sali posiedzeń Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Na temże posiedzeniu będzie obecnym prezydent miasta Krakowa p. Weigel.

Rządy a kwestja socjalna.

W żadnej może epoce dziejowej antagonizm państwa z jedną a społeczeństwa z drugiej strony nie zaznaczył się tak jaskrawo, jak w wieku obecnym, szybko dobiegającym kresu niedługich już dni swoich. Jakkolwiek niema może na całej kuli ziemskiej narodu, interesu którego, jako społeczeństwa w właściwym i najściślejszym słowa tego znaczeniu, nie stanęłyby kiedykolwiek w sprzeczności do interesów państwa, mimo to jednak tak wielkiego i tak poważnego rozłam, na jaki spoglądamy dzisiaj, nie znajdziemy podobno na żadnej karcie wielkiej księgi dziejów ludzkości.

Jest to zjawisko ogólne i wypadające każdemu w oczy, chociaż może nie dla każdego zrozumiałe. Przyczyna jego nie jest atoli tak trudną do odgadnięcia.

Idealny gmach państwowy, aby był silnym i trwałym a zadawał wszystkim, opierać się powinien równomiernie na wszystkich w skład jego budowy wchodzących czynnikach. Ale że ideałów gotowych niema w życiu i pracę wielu pokoleń i długich wieków dochodzi się dopiero do ich urzeczywistnienia, więc też i idealnego gmachu państwowego niema co dzisiaj szukać w świecie, bo społeczeństwa cęgle dopiero znoszą do jego budowy. Budowa ta idzie zwolna i przerywana bywa, ba nawet częstokroć zupełnie niszczona, reakcyjnymi prądami, którym zależy wiele na podtrzymywaniu walącego się w gruzy starego zamczyska.

Obecna forma państwowo-społecznego ustroju jest jeszcze bardzo daleką od owej idealnej, różnie przez różnych szkicowanej konstrukcji przyszłej budowy, w którejby nie było duszno — nikomu, któryby w pełnej mierze zadowolona życzenia — wszystkich. Środkowe państwa Europy, wobec silnie rozbudzonej dążeń do reform społecznych, niedostatków budowy swojej umięją zreszcie usuwać zwolna albo je przynajmniej łagodzić. To też mówią dzisiaj o brakach społecznych, niemyamy wcale na myśli środkowo-europejskich stosunków. Rozdział między społeczeństwem a państwem, reprezentowaniem przez rząd, uderza najwięcej w Rosji na wschodzie, a w angielskiej Irlandji na zachodzie. I właśnie też obraz, jaki nam przedstawiają tamtejsze społeczeństwa, nasunął nam pod pióro tych kilka uwag.

Sprzeczność między interesami państwa a interesami społeczeństwa w tych dwu olbrzymich konglomeratach najrozmaitszych ras i ludów doszła obecnie do tego stopnia, że obydwa te czynniki, rząd i społeczeństwo w swym odtamie socjalistycznym stanęły do walki ze sobą na śmierć i życie. Wysilki obu stron olbrzymie — pogotowie nieustanne. Rząd obawiając się wybuchów niezadowolona, którym ciagle grozi niespodziewanie wybuchną mocą wulkan socjalistyczny, konsyguje wojsko na zagrożonych punktach, nlepsza broń i obmyśla wszelkie możliwe środki bezpieczeństwa. Nie zapomnia też sprawy i strona przeciwna. Tysiącom bagnetów regularnego wojska przeciwstawia ona miliony ludu bezbronnego wprawdzie, ale niezadowolonego, niewiele albo nie mającego do stracenia a zatem i na wszystko ważący się gotowego. Miejsce ciężkich armat, nastrożających nieomal trudności w transportowaniu ich z miejsca na miejsce, zastępuje łatwo dający się przenosić dynamit.

To obustronne zbrojenie się i ścieranie a przynajmniej pogotowie wzmaga się z dniem każdym. Wśród takich stosunków nie trudno przewidzieć, że żadna ze stron nie ustąpi z placu boju i że przyjęcie musi do zażartej walki, której rezultat trudno przewidzieć w tej chwili. To tylko pewna, że zarówno w razie przegranej, jak i wygranej, aluzsne wymagania społeczeństw zadowolonych muszą rządy do pewnego stopnia koniecznie. W przeciwnym razie burza zostanie tylko zażegnana, ale przyczyną jej nie będą jeszcze wcale usunięte. Społeczeństwem będą groziły po upływie pewnego czasu nowe kataklizmy albo też popadnie ono w miłą chiński drzemkę, w stan wegetacji, dobry dla roślin, ale nie dla zwierząt w ogóle, tem bardziej dla ludzi, szkodliwy dla społeczeństwa, niepożądan dla samego państwa.

Nieprzejmna obu tych potęg postawa nastroża mimowolnie pytanie, jakie są przyczyny tego ze wazem miar przykrego stosunku, jaki może być wynik nieustającego ani na chwilę antagonizmu, jakie wreszcie wyjście z fatalnego położenia. Na dwa pierwsze pytania odpowiedziliśmy już powyżej. Kardynalną i jedyną przyczyną jest niezadowolona rządzących, rezultatem zaś jego będzie nieuniknione przy dalszym trwaniu obecnych stosunków — starcie. Smutny to horoskop, ale kto realnie na świat i jego sprawy spogląda, wesołego nie może postawić, jeżeli nie spodziewa się następstw ze strony państwa.

Inna jednak rzecz, jeżeli państwo odpowiadało będzie całkowicie interesom społeczeństwa. Aby im atoli zupełnie odpowiedział, długo zapewne będzie trzeba czekać na to na drodze pokojowej. Ztąd też w najbardziej nawet postępowych państwach ciągle widzimy wzburzenia niecierpliwych ludności a szczególnie robotników, niemogących się doczekać zaspokojenia swych żądań. Cóż dopiero mówić o państwach, ignorujących częstokroć zupełnie życzenia i interesa społeczeństwa? Przepsała, rozdziałająca te dwa czynniki, pogłębia się tam z każdym dniem coraz bardziej i nie trudno przewidzieć, komu ona będzie grobem...

Popęd samozachowawczy zmusza każdego do obmyślenia środków, chroniących od śmierci. Ktoby chciał być pogrzebanym? Zapewne i żadna forma rządu nie żyje sobie przejść odrzuć w nirwanę... Aby los ten uniknąć musi przeobrazić się nieustannie, ciągle czynić z przyswilegów swych następstwa na rzecz społeczeństwa, bez przestanku przedsięwierać reformy, których wymagają interesa ludności. Tym tylko sposobem uchronić się można od nieuchronnej zagłady.

Ziemie polskie.

Do *Dienn. poz.* piszą:

Wyżej Brzeście, pomiędzy stacjami kolei żelaznej drogę południowo-zachodnich, a mianowicie pomiędzy stacją Kleszczeli a Bielskiem, bliżej Kleszczeli, rozpoczęte są już roboty fortyfikacyjne na przestrzeni aż 18 wiorst. Chyba to będzie obóz ozańcowany. Głównym „podradcykiem” to jest antreprenierem robót jest inżynier Mołwo.

Roboty fortyfikacyjne około Grodna wziął inżynier Szewcow, jego pomocnikiem albo już został albo też zostanie inżynier Krasowski (nie Polak).

Pod Dubnem (Wołyn), to jest w okolicach kolejowej stacji Dubno, na drodze radziwiłłowskiej zgromadzone już 2 miliony cegieł. Dostawiał Heine, który, zdaje się, ma tam majątek a który był dawniej w Odesie gubernatorzem kazakiem a ostatnio gubernatorem kazakiem. Jakże jest przeznaczanie tych cegieł, nie wiadomo.

Linję radziwiłłowską weźmie na siebie wedle projektu ministerstwo wojny. Ponieważ wyżej Zdobunowa, mianowicie od Kiewiana już jest otwartą prywatną odnogą, 60 wiorst, do Stepania (jest to linia i majątek Blocha), przeto z tą odnogą połączy się ta sieć, którą będzie budował inżynier Chuzanowski. Wtedy właściwie weźmie linję radziwiłłowską ministerstwo wojny i będzie w posiadaniu wyłącznej drogi militarnej, aż do Wilna idącej.

Centralny zarząd w Kijowie otrzymał rozkaz od ministra wojny, aby 18 półstacji, obecnie zamkniętych, były tak przygotowane, iżby w ciągu 24 godzin mogły być otwartymi. Skutkiem tego na tych 18 półstacjach, rozłożonych na południu drogę południowo-zachodnich idą roboty, zwozą „spazy” (podkłady) i relsy.

Skutkiem powyższego rozkazu tylko na jednym „uzłasku” (odnodze) odeskim odnawiane są przy stacjach podkłady; 20.000 sztuk w ciągu 2 tygodni ma być położonych pod relsy.

Z odnogi kolonijskiej służba „obco-podana” już jest cofnięta głębiej, na inne odnogi; rozkazano Polaków na tę drogę nie przyjmować, ale tych, co zatrzymano, żeby już nie rugowano.

Główny inspektor rządowy wszystkich dróg żelaznych wyjechał dnia 8. kwietnia do Batumu dla otwarcia kolei żelaznej batumskiej.

W tych dniach do Bułgarii przybyła nowa deputacja moskiewska handlowa. W Ruszcuku przyjęto sukno fabrykanta moskiewskiego Babkina w ilości 24 tysięcy arszynów dla armii bułgarskiej.

Firma ruszcucka „Kitelew i Wunki” zawiązała handlowe stosunki z Moskwą. Wszystkie jest skierowane, aby ściśnięć handel z Austrią. Wojenne parowce bułgarskie odkrywają żeglugę między Reni i Widynem, a do Reni będą dochodziły parowce z Odesy księcia Gagarina. Właściciel będą chodzili od Odesy do Sistywy.

W Odesie istnieje tajne towarzystwo „Gromada rusińska”. Takie „gromady” istnieją w różnych innych miastach, w Kijowie, Charkowie. Te „gromady” starają się teraz wciągnąć do siebie żywił polski, celem porozumienia. Zwrotu nam zaczął się od 25. lutego st. to jest od rocznicy śmierci Sewzenki. Zwrot ten wyraża jedna tylko partja.

Są różne ślady, że się ruch maorowski zaczyna budzić. — W dziejach i teraz jest ot ruch obocieczny.

Teatr.

Libretto przedstawionej wczoraj po raz pierwszy opretek Straussa „Karnawał w Rzymie”, odnacza się między utworami tego rodzaju jakie w ostatnich czasach na naszą scenę wprowadzono, dobrym smakiem i świeżością motywów. Satyra na rządy, tak świetnie opracowane przez Meilhaca i Halevy’ego w „Pięknej Helenie”, „Wielkiej księżnej Gerolstein i t. d. już się przejażdży, zaanadto bowiem tego motywu nadużywano, i to często bez talentu, tak że nierzadko, co nęciło i pociągało, stało się nudnym szablonem. Libreccista „Karnawału w Rzymie” wziął temat z życia artystów podróżujących pod włoskim niebem, życia wesołego pełnego przygód miłosnych i na tym to temacie osnuł rzecz miłą, pełną humoru, a miejscami i niewinnej satyry. Miłość alpejskiej pasterki Marii do malarza Artura Bryck, miłość awanturki hrabiny Falconi-Calafoni, której towarzyszy komiczny małżonek, rodzaj nowoczesnego Menelausa, szczerą wesołość i swoboda młodych artystów, którzy piją z pełnego kielicha rozkoszy życia — wszystko to składa się na całość bardzo przyjemną.

Wśród prawdziwie komicznych sytuacji, okraszonych dowcipnym dialogiem, miłość Marii stanowi element prawdziwie liryczny, i to właśnie nadaje „Karnawałowi w Rzymie” szczególnej charakter, łączy się w nim bowiem opretekowa pustota z głębszym uczuciem. Treści libretta opowiadać nie będziemy, nie moglibyśmy jej bowiem podać ze wszystkimi szczegółami, a właśnie one stanowią wartość libretta; powiem tylko, że autor zreszcie motywu wyszukał, i pod tym względem nie ustępuje nawet lada-kajemu komedjopisarzowi.

„Karnawał w Rzymie” należy do dawniejszych utworów Straussa, to też w muzyce jego masami słychać motywy, które później rozprzeczli. Specjaliści oddają „Karnawałowi” wielkie pochwały i uważają go pod względem muzycznym za najlepsze dzieło Straussa. Niema tam owych łatwo wpadających w ucho walczyków, grywanych przez katarzyniarzy i świątyni przez chłopów szweskich po ulicach, ale natomiast jest kilka prześlicznych numerów solowych, jak śpiew Marii w akcie pierwszym, duet między hrabią i hrabiną w tymże akcie, pieśń przy kielichu, duet między Marią i Arturem w akcie drugim i duet w akcie trzecim. *Ensemble* prowadzone są wybornie, wiele w nich werwy i humoru, a chóry są pełne i efektowne. Publiczność, która tak szczerze zapelniała sale, że nie było ani jednego wolnego miejsca, z każdym numerem wpadała w coraz lepszy humor, którego dowodem były ciągle oklaski przy otwartości scenie i po zapadnięciu kurtyny.

Z osób biorących udział w przedstawieniu na pierwszym miejscu wymienić musimy p. Bandrowskiego (Artur Bryck), który śpiewał świetnie, a i grał wcale dobrze. Podnieśliśmy musimy poprawną jego deklamację w śpiewie, każde słowo wymawiał jak najwyraźniej, co mu bynajmniej nie przeszkadzało w modulacji dźwięcznego głosu. Pod tym względem inni artyści i artystki powinni sobie wziąć przykład z niego. Pod względem gry zarzucilibyśmy mu tylko, że wielkie „tragikomanie” w scenie z Marią w akcie trzecim, niestosowne w operetce. Należy się tego pozbyć, Panie Skalska i Bocakaj (Marija i

hrabina) zadowolili publiczność tak pod względem gry jak i śpiewu, obu zrobilibyśmy tylko zarzut z tego, co uznaliśmy jako dodatnią stronę w śpiewie p. Bandrowskiego — mianowicie, że więcej uważają na nuty, aniżeli na słowa, podczas gdy szczególnie w operetce bardzo wiele zależy na wyraźnej deklamacji. P. Fortuna (hrabia) śpiewał śmiało i pewnie, musi tylko więcej nad grą popracować, mianowicie nad ruchami, które były w roli zużytego hrabiego, za żywe, za młode. Do uzupełnienia całości dobrze się przysłużyli pp. Ruszkowski i Nowicki (malarze Rafaeli i Hesse). Chóry trzymały się dobrze w tonie i tempie, a nowe dekoracje i garderoba podnosiły formę zewnętrzną przedstawienia.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 27. kwietnia.

* Aury jaką mamy nie powinien nam już chyba nikt na całej kuli ziemskiej pozazdrościć. Nie warto jej już nawet poświęcać słowa wspomnienia.

* Repertuar tygodniowy teatru. W niedzielę d. 29. kwietnia o godz. 3. popoł. „Nora”, dramat Ibsena; 3. występ pani Zapolskiej o godz. 7. wieczór po raz 2. „Karnawał w Rzymie”, opera kom. w 3 aktach Straussa.

W Poniedziałek d. 30. kwietnia po raz 1szy „Dom otwarty”, komedia w 3 aktach M. Bałuckiego.

We wtorek d. 1. maja, powtórnie „Dom otwarty”.

We środę d. 2. maja. Po raz 3. „Dom otwarty”.

We czwartek d. 3. maja. o godzinie 3. popoł. „Fatinca” op. komiczna. O godz. 7. wieczór „Federa” po raz 5.

W piątek d. 4. maja, „Pan Damazy”, 1. występ panny Felicji Stachowicz.

W sobotę d. 5. maja. „Chusteczka królowej”, op. kom. w 3 akt Straussa.

* W kasynie miejskim odbędzie się w sobotę dnia 12. maja 1893 o godzinie 7. wieczorem walne zgromadzenie. Porządek dzienny jest następujący: 1. Sprawozdanie o zamknięciu rachunków i czynności Wydziału za rok 1892. 2. Sprawozdanie komitetu rewidentów. 3. Budżet na rok 1893. 4. Ewentualne wnioski członków. 5. Wybór 8 członków do Wydziału, 5 członków do komitetu rewidentów i 20. członków do komisji reklamacyjnej.

* Arcyksięże Wilhelm, generałny inspektor artylerji, przybył do Lwowa.

+ Tomasz Winnicki, żołnierz z r. 1863 — sybirak i wychodek, zmarł dnia 26. kwietnia r. b. po ciężkiej chorobie w Berehach pod Ustrzykami, w Sanockiem. Zanim szczegółową później podamy na tem miejscu wzmiankę o życiu i pracach tego dobrze na niewie ojczyznej zasłużonego obywatela, nie możemy się w tej chwili powstrzymać od zaznaczenia głębokiego i szczerzego żalu, jaki wywołał zgon 6. p. Tomasza Winnickiego, w całej okolicy, i w gronach osób bliżej mu znanych. Wielką prawdom i nieskazalnością charakteru, jego gorący patriotyzm, ofiarność w sprawach publicznych, uczynność i gotowość niesienia zawsze wszelkiej pomocy i rady swej potrzebującym braciom, a prztem niezwykła słodkość i łagodność w obchodzeniu się z ludźmi i wielką dla wszystkich wyrozumiałość, przy całej surowości dla siebie, cęgliwały doń zewsząd ludzi — i jednemu mu powszechną miłość, prawdziwy szacunek i cześć, jakoteż uznanie wszystkich, którzy mieli szczęście zbliżyć się do tego zacnego człowieka.

Zechorowań i pokryty ciężkimi, w boju odniesionymi ranami, po r. 1863 osiadł na stałe w Galicji, gdzie cicho i skromnie pracował w pocie czoła do ostatniej chwili. Dom jego skromny, to ognisko cnót patriotycznych i przyniotów staropolskich, na długi pozostanie w pamięci Sanoczan wśród których żył i pracował.

Głęboki i prawdziwy żal wszystkich kraj młodych obywateli, przyjaciół, kolegów i towarzyszy broni, niech będzie ośladą dla straszkanej czcigodnej rodziny jego i trojga dzieci, których śmierć cię swą osierocił. Pokój duszy jego!

Pogrzeb 6. p. Tomasza Winnickiego odbędzie się w sobotę przed południem dnia 18. b. m. z Bereh do kościoła parałalnego na cmentarz w Jasieniu.

* Z Krakowa. W procesie o zbrodnię oszustwa Karol Józef Jahn skazany został d. 25. b. m. na podstawie werdyktu sądu przysięgłych, którzy 11 głosami przeciw jednemu uznali go winnym zarzuczonej mu zbrodni, na pięć lat ciężkiego więzienia. K. Jahn przed kilkoma miesiącami wydawał w Krakowie pismo *Ludzkłość* o najohydliwszych tendencjach, był on także autorem obrzydliwego paszkwila ateistycznego i socjalistycznego p. t. *Faryzeusz*. (Czas).

* Wypadki. Zwłoki nieznajomego mężczyzny n-topionejano znalezione koło mostu na Dniestrze w Terespolu, w powiecie staromiejskim. Z dochozności okazało się, że topleciem był Dmytro Jewczak, gospodarz z Gwoździca, w powiecie tureckim, który jadąc nocą z żoną swoją wozem o jednym koniu do Sambora, z powodu ciemności a może i w stanie nietrzeźwym zjechał z drogi i zjechał w wzbrany właśnie Dniestr, gdzie utonął wraz z żoną, której zwłok dotychczas nie odzyskano.

* W Montreal przełożoną zakonu klarysek została Polka, Józefa Suplińska.

* Flick. Siedmiolatek tego nazwiska jeździec w cyrku Savoniego złamał nogę i stał się niezdolnym do pracy. Czaspasława w Neapolu, ogłaszając na składkę, donoszą, iż Flick jest Polakiem i pochodzi z Kalisza.

* Mianowania. Starosta p. Jaxa Chamicie występujący ze służby rządowej, otrzymał tytuł i charakter rady namiestnictwa.

Namieśnik przeniósł adjunkta powiatowego Ignacego Mart

*** Historia orderowa. Deutsche Montagsbl.** opowiada zabawną historię o aktorze ządmym orderu za... każdą cenę. Bawił on na dworze pewnego urodzonego księcia na występach gościnnych, grał znakomicie, książę wyraził mu nawet uścisną rękę swoje uznanie, ale orderu ani sładu. Aktor hawit trzy dni jeszcze ponad czas oznaczony, wreszcie zniecierpliwiony wziął dorogę i pojechał na kolej. Droga prowadziła obok parku książęcego. Właśnie stał przy drodze książę ze swą, i kiedy aktor z miną dość kwasną przejeżdżał tamtędy, książę który już dawno zmiarkował o co chodził, zaczął wrzucić aktorowi do powozu pudełko... Zakłopotany artysta otworzył je zaraz i zawołał: Ależ książę, tu są dwa ordery? — Tak? ziewnął książę — a no to daj pan jeden woznicy... **Adieu!**

*** Muzeum zakładu nar. im. Ossolińskich** otwarte codziennie — prócz świąt od godz. 9. do 5. Nadto we wtorek i piątek popołudniu od 3. do 5. dla młodzieży szkolnej. — Wstęp bezpłatny.

*** Muzeum przemysłowe** w ratuszu codziennie od godz. 9. do 6.; w poniedziałek 50 ct. w inne dni 30 ct.

*** Muzeum hr. Dąbrowskiego**, ulica Teatralna otwarte w środę i sobotę od 11. rana do 3. godziny popołudniu, w święta i niedziele od 10. do 1. godziny.

*** Jutro** w sobotę: św. Witalisa m.; — św. Ahaapi i Ir.

*** Sprawozdanie** Wydziału centralnego Towarzystwa wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych za I. kwartał r. b.

Towarzystwo liczyło z 1. stycznia r. b. członków rzeczywistych 1882 z 6614 udziałami.

W ciągu I. kwartału przybyło 86 członków z 251 udziałami, zostaje z 31. marca r. b. 1973 członków z 6865 udziałami, czyli z roczną wkładką 27.460 zł., członków wspierających 86, członków honorowych 10.

Majątek w dziale zapomóg stałych z 1. stycznia b. r. wynosił gotówką 10.713 zł. 68 ct. w efektach imien. wart. 283.100 zł.

Do tegoż majątku wpłynęło w I. kwartale r. b. gotówką z powiatów 10.632 zł. 79 ct., odsetki marcowe od 6% i 5%, listów hipotecznych 3760 zł. 50 ct. za wykonywane i zrealizowane, listy hipoteczne wart. 22.200 zł. — 22.200 zł.; razem 36.593 zł. 29 ct.; zakupiono nowe efekty imien. wartości 11.000 zł.

Z tego wydano kasie podręcznej na wypłatę zapomóg stałych starcom, wdowom i sierotom, tudzież na administrację 11.850 zł., zwrócono Wydziałom powiatowym 50 zł., na zakupno nowych efektów 10.906 zł. 29 ct. — razem 22.806 zł. 29 ct., wydano wykonywane efekty im. wart. 22.200 zł., pozostała tedy dnia 31. marca r. b. w Towarzystwie zaliczkowem gotówką 24.500 zł. 68 ct., zaś efektami przechowywanymi w skarbu Towarzystwa kredytowego ziemskiego imien. wart. 271.900 zł.

W I. kwartale r. b. lokowały w Towarzystwie zaliczkowem niżej porządkowane powiaty następujące kwoty: Bohorodczany 59 zł., Bóbrka 337 zł. 68 ct., Borszczów 304 zł. 33 ct., Brzozko 175 zł. 75 ct., Brody 322 zł. 70 ct., Brzeżań 6 zł. 30 ct., Brzozów 150 zł., Buczacz 47 zł. 70 ct., Chyrzów 6 zł. 25 ct., Cieszanów 114 zł. 51 ct., Czortków 92 zł. 79 ct., Dolina 14 zł. 24 ct., Horodena 13 zł. 04 ct., Husiatyn 16 zł. 54 ct., Jarosław 83 zł. 76 ct., Kamionka 143 zł. 40 ct., Kolomyja 18 zł. 60 ct., Kolbuszowa 173 zł. 37 ct., Kraków 583 zł. 15 ct., Limanowa 8 zł. 29 ct., Lwów 460 zł., Łańcut 1076 zł. 41 ct., Mościska 212 zł. 16 ct., Mielec 253 zł. 62 ct., Myślenice 17 zł. 51 ct., Nisko 142 zł. 56 ct., Nowy Sącz 70 zł., Nowy Targ 25 zł. 60 ct., Podhajce 38 zł. 40 ct., Pilno 32 zł., Przemyl 117 zł. 96 ct., Przemyski 442 zł. 52 ct., Rawa 97 zł. 48 ct., Rohatyn 148 zł., Ropczyce 160 zł. 40 ct., Rudki 122 zł. 94 ct., Rzeszów 501 zł. 66 ct., Sanok 198 zł. 32 ct., Sambor 309 zł. 28 ct., Sokal 340 zł. 70 ct., Skalat 267 zł. 62 ct., Stanisławów 15 zł., Strzyż 2 zł. 94 ct., Tarnopol 50 zł., Tarnobrzeg 450 zł. 82 ct., Tlumacz 443 zł., Trembowla 44 zł. 29 ct., Turka 8 zł. 30 ct., Wadowice 100 zł., Wieliczka 111 zł. 54 ct., Zaleszczyki 353 zł. 46 ct., Zbaraz 164 zł. 86 ct., Złoczów 594 zł. 04 ct., Żydaczów 183 zł. 60 ct., Żywiec 5 zł. 93 ct. (D. n.)

*** Pomorzany** 21. kwietnia. Zarząd szkoły w Pomorzanie otrzymał w darze na rzecz biblioteki szkolnej od pomorzańskiego Zarządu obszaru dworskiego książki wydawnictwa „Macierzy Polskiej” w kilka egzemplarzy, wskutek czego dotychczas skromna biblioteka, służąca na korzyść starszej młodzieży, znacznie wzbogaciła została. Za szlachetny dar ten wyraża zarząd szkoły publiczne podziękowanie serdecznem „Bóg zapłać” jedynie w tem przekonaniu, że podobny czyn znajdzie pożądaną naśladowość w każdej miejscowości, albo w tym tylko tą drogą młoda młodzież wiejska i małomiejaska będzie mogła korzystać z dobrodziejstwa wydawnictwa „Macierzy Polskiej” i wtedy to z zaspianego zdrowego ziarna, można się spodziewać odpoiednich plonów.

*** Brzozów** 22. kwietnia. Przyspieszony termin wyborczy jest niejako ostatnim apelem dla naszych komitetów. Zaledwie w kilka otygach zapadła ostateczna decyzja co do kandydatów, inne zaś stała ta ważna chwila bez stanowczej uchwały. — W naszym okręgu nienasuwają się komitetowi wiele trudności w tym względzie, albowiem jedyny kandydat, którego wola samych wyborców na krześło poselskie wskazywała, niema wcale obawy. by ktokolwiek inny kuśił się o palmę zwycięstwa. A przecież kandydatem tym jest nie książę ni wesochołwa-

ny magnat, lecz pan skromnej wioski, bogaty w enoty obywatelskie, człowiek postępu i doświadczeń, który w ciężkiej walce o byt i swej nieustraszonej pracy, potrafił poznać dokładnie potrzeby i życzenia kraju i stać się może nieocenionym nabytkiem dla sejmu.

Pan Konstanty Bobczyński cieszy się nie od dziś niewzruszonym miernem w tych klas społecznych, którym o losach mandatu rozstrzygać przychodzi, a chociaż partia krakowska nie znajduje w nim zwolennika swych zaocnych idei, ani nie pisze się on na hasło: „nał buda jak buwało”, dzięki prawdzie jaka w kraju panuje, znajduje się w przyszłym składzie sejmu zastęp ludzi pracy postępowej, a w ich szeregu chcemy oglądać i naszego przyszłego reprezentanta.

„Dostarczać świeżych sił dla nowej ery”, takie hasło powinno być dla nas myślą przewodnią przy tegorocznych wyborach sejmowych.

— **Wieliczka** d. 25. kwietnia. Upraszam uprzejmie o łaskawe umieszczenie w kronice szanownego pisma, że w poniedziałek dnia 14. maja b. r. urządzam zjazd do kopalni w Wieliczce.

Ponieważ na tym dniu tylko 400 osób może kopalnię zwiedzić, przeto zwracam uwagę, aby mający chęć zwiedzenia kopalni, zawczasu o bilety wstępne postarać się raczyli, które tylko wyłącznie w podpisano za cenę 2 złr. 50 centów od osoby dostać można. Z szanowaniem **Franciszek Klein.**

— **Z Warszawy** donoszą telegraficznie, że w nocy na 26. kwietnia wybuchł tam przy ulicy Łukiekiej pożar, który przybrał ogromne rozmiary. Szesnaście osób znalazło śmierć. Bliższe szczegóły tego nieszczęścia jeszcze nas nie doszły.

— **W sprawie reformy** straju niewieściego. Zawiazane w tym celu w Londynie towarzystwo, które jak wiadomo obstaruje za strojem żywym dotychczas przez Turcyjki, t. j. pluderki i krótkie jupki, urzędują na maj wystawę, którą księstwo Wallis osobiście otworzą. Jako nagrody dla tych wystawców, którzy z najostojniejszemi okazami wystąpią, przeznaczono nagrody oprócz złotych i srebrnych medali, kwoty od 5 do 50 ft. szt.

— **John Brown** długoletni kamerdyner królowej Wiktorji, zmarł w Londynie. Dzienniki angielskie podają wiele charakterystycznych szczegółów z życia tego człowieka, świadczących, że Brown był bliższym królowej aniżeli stanowisko kamerdynera na to pozwalało. Jemu jednemu na dworze wolno było pierwszemu przemówić do królowej, podczas nuroczności dworskich w Windsorze protegował wszystkich swoich znajomych szynkarzy i kramarzy przed księżniemi i lordami; nieraz do królowej odezwał się opryskliwie i to mu uchodziło bezkarnie. Na jego tramie złożyła królowa wieniec, a obok bilet z własnoręcznym napisem: „W dowód kochającej, wdzięcznej i niezapomnianej przyjaźni i przywiązania od jego najprawdziwszej, najlepszej i najwierniejszej przyjaciółki”.

— **Zastużony pies.** Morska artylerja angielska osobliwego rodzaju próbę poddała do admiracji. Chodzi bowiem o nie innego, jak o dekorowaną ulubienią wszystkich artystek zwaną psa Nellie, który całą egipską kampanię odbył. towarzysząc wojsku i pod Mahallą i przy zdobywaniu szanów pod Tell-el Kebir. Oherowier i żołnierze złożyli się na wielką srebrną obróżę opatrzoną stosownym napisem, u której zawieszili zamierzają medal królowej i gwiazdę khedywa. Czy przeżył się admirałowie do tego osobliwego gadania?... Wątpić należy. W takim razie należałoby bowiem nie pominąć i słynnego pudła Tottie, który z 57 oddziałem piechoty odbył kampanję przeciwko Zulom, a nawet w bitwie pod Ginchilowa dwakroć silnie zraniony został...

— **O brylanty.** W ubiegłym karnawale pani X. z Warszawy, pożytyła serdecznej swej przyjaciółce pani * gamitru brylantowy, zdołał jej śliczną główkę podczas kilku zabaw publicznych i prywatnych. Sama pani X. z powodu żałoby nie uczęszczała na zebrania, kosztowności więc zapelnie nie nosiła. Przyjaćółka ** za każdym razem klejnoty z wdzięcznością oddawała, w ciągu jednak ostatnich trzydziestu dni w siebie przeszło tydzień. — W tych dniach pani X. będąc w chwilowej potrzebie, pragnęła na zastaw brylantów otrzymać pożyteczną kilkunast rubli. Jakiż jednak był jej rozczarowanie, gdy taksujący jubiler oświadczył, że brylanty w koleczykach i na broszce są... fałszywe!

Naturalnie, iż podejrzenie zamiany padło na serdeczną przyjaciółkę, nikomu bowiem paai X. oprócz niej klejnotów nigdy nie pożyczala. Przyjaćółka zainterpelowana z początku w grzeczny sposób, obrzyla się twierdząc, iż to jest potwarz. — Sprawa więc pójdzia na drogę sądową. Garnitur składający się z broszki i koleczyków kosztował przed trzema laty r. 1200.

— **Projekt Lessepsa** zawożenia Sahary znalazł już silne poparcie. **Telegraph** donosi, iż na ten cel złożyli sami przyjaciele odważnego przedsiębiorcy — milion franków.

— **Sulejman basza** zmarł w Bagdadzie. Nawzisko jego pozostanie na zawsze związane z waleczną obroną Sypki; nie strategik, lecz żołnierski męstwem ożywiony, dachem, rodzaj tureckiego Skobeleva, jeszcze w ogn wojny zwyciężył wielu ku sobie, zdradając okrzyknęty i z armii uniesłutny został. Odtąd nigdy już żadnego wybitniejszego na arenie politycznej nie zajął stanowiska.

— **Amator.** Pośród grona ukoronowanych poetów, lekarzy i artystów spotykamy jednego księcia ślarszem. Jest nim Leopold Hohenzollern, oddający się z upodobaniem robieniu zamków sztucznych.

— **Hr. Malwina O'Donnell**, obdarzona niepospolitym muzycznym talentem, napisała utwór po-

niezny ze śpiewkami pod tytułem: „Omyłka druku”. Peszteński highlife wycofał nowość zaciękawio, przygotowuje autora owację podczas pierwszego wystawienia sztuki.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Dnia 10. maja odbędzie się, obojęcie trasy kolei Podgórze-Święcimi i Skawina-Sucha przez delegatów władzy techniczno-wojskowej. Oferty na budowę tych kolei wpłynęły już licznie, postępowanie będzie ukończone dnia 4. maja w ministerstwie handlu. Kolejce wzmiarkowane będą otwarte jeszcze w roku bieżącym.

Telegrafy Gaz. Nar. i ostatnie wiadomości.

Kilku z oficerów i szeregowców uwiecznionych za rewolucyjne związki w Petersburgu — odebrało sobie życie.

Z Waszyngtonu telegrafują, że Rada gabinetowa nie odbyła we wtorek formalnej narady z powodu najnowszych doniesień o pobycie w Stanach Zjednoczonych pewnych osób mających podobno na celu zorganizowania spisku dyktatorskiego. Ponieważ nie były te doniesienia jeszcze urzędowo potwierdzone, więc tryktywano sprawę na radzie gabinetowej tylko jako przypuszczenie. Członkowie gabinetu wypowiedzieli przy tej sposobności swoje poglądy na kierunek polityki, w którym iśchy należało w razie, gdyby zaszyły wypadki spowodowane usiłowaniami pewnych Irlandczyków którzyby chcieli wyzyskać Amerykę jako podstawę do wystąpienia przeciw Anglii.

Z Dublina donoszą, że sąd przysięgłych w sprawie Tymoteusza Kelly, czterdzięci lat mającego na ustępie i nie wydatu mimo to jednozgodnie wyrok. Ostatecznie sąd został rozwiązany.

Z Rady państwa.

Wiedeń d. 26. kwietnia. Posiedzenie Izby posłów. Przedłożenie rządowe względem budowy zakładu przewozowego w Bragencji przyjęto bez rozprawy. Przystąpiono do dalszej szczegółowej rozprawy nad nowellą szkolną. P. Suesz czyni niektóre faktyczne sprostowania z powodu wczorajszych wywodów mowy prawnicy Dipaulego, a przechodząc do paragrafu, zawierającego przepisy o utracie kwalifikacyi nauczycielskich, wyraża obawę, iż stan nauczycielski bardzo podupadnie i pogorszy się.

Generalny mowca Russ dowodzi, że opuszczenie postanowienia, według którego nauczyciele, nieślądzący do 5 lat egzaminu, tracą posadę, wyjdzie przeważnie na korzyść duchownych nauczycieli. Po końcowem przemówieniu referenta przyjęto § 53.

Przeciw § 54. o nadzorne szkolnym przemawia Heilsberg. Twierdzi on, że paragraf ten zmierza do weiskania się w prywatne życie nauczycieli, do zaprowadzenia w nauczycielstwie doniesicielstwa; i zwraca się do Polaków, dla których obecne głosowanie stanie się prawdziwym *finis Poloniae*. Spodziewa się, że nowella nie będzie sankcjonowana z powodu bardzo małej większości.

Oelz zrzeka się głosu. — Rechbauer nazywa ten paragraf „denuncjatorskim”. Wątpi, czy Polaków, aby nie mieszały się do spraw niemieckiej kultury.

Minister oświaty Conrad odpięra zarzuty jako zupełnie niezasadne. Nowa stylizacja paragrafu jest właśnie z korzyścią dla nauczycieli, ponieważ zachowanie się nauczycieli poza szkołą będzie odtąd ulegało tylko ograniczonemu dosyć postępowaniu dyscyplinarnemu.

Po przemówieniu generalnego mowy Stourzha i sprawozdawcy Lienbachera przyjęto § 54. § 59. (o zakładaniu szkół) pragnie Hevera (Czech), aby protestantów, utrzymujących własną szkołę, uwolniono od przyczyniania się do publicznych szkół ludowych. Paragraf ten przyjęto; tożsamo bez rozpraw § 62. Do § 75. (wyjatków dla Galicji, Bukowiny i t. d.) zapisanych jest 10 mowców przeciw a 2 za. — Kowalski wywozidi, że wschodnia Galicja wcale nie pragnie być wyjętą z pod nowelli; celem wyjęcia Galicji z pod § 48. jest tylko chęć polonizowania Rusinów.

Enz. Czernkowskiego ubolewa nad wyłączeniem przeciw Polakom. Zwraca się zwłaszcza przeciw Rechbauerowi, iż zaprzecza, jakoby Polacy mieli stronnictwo centralistyczne; za wdziedzać polski język urzędowy. Co Polacy osiągnęli, to mają zawdzięczyć jedynie tylko koronie i niektórym mężom, którzy się z nimi wstawiali. Polacy pragną tylko zadośćuczynić stosunkom rozmaitych krajów, i dlatego są za nowellą i za § 75.

Przyjęto zamknięcie dyskusji. Posiedzenie skończyło się o godz. 5. popoł. Następne posiedzenie jutro w południe.

(Przyp. red. Jak się stało, że na dziś południe, mimo wielkiego święta greckiego naznaczonego posiedzenia, objaśnia telegram **Reformy** z Wiednia d. 26. bm.: „Wbrew pierwotnemu zamiarowi odbędzie się jutro posiedzenie

Izby, które rozpocznie się o godzinie 12. „Wszystcy unicy i prawosławni członkowie Izby, nie wyjmując księży, zgodzili się na odbycie posiedzenia, prócz Hulimki, który jednak zapewne ustąpi przedstawieniom Grocholskiego. W sobotę nie będzie posiedzenia — przez co powstaje trzydniowa przerwa”).

Sniatyn 27. kwietnia. (Pr.) Komitet wyborczy naszego miasta uchwaia na wczorajszem zgromadzeniu polecić centralnemu komitetowi w miejsce Schreibera, kandydatem dr. Emila Byka i br. Romaszana. Uwiadomiono o tem lokalne komitety w Kołomyi i Buczacu.

Markus Herman, radny i członek komitetu.

Buczacz d. 27. kwietnia. (Pryw.) Komitet przedwyborczy miejscowy ukonstytuował się, wybrałszy burmistrza Bernarda Sterna przewodniczącym, dr. Edwarda Krzyżanowskiego zastępcą. Uchwalono porozumiewać się z centralnym komitetem i komitetami miejscowymi Kołomyja-Sniatyn, i ażeby kandydaci na posła do Rady państwa zgłosili swoją kandydaturę do miejscowego komitetu przedwyborczego.

Stern, burmistrz.

Warszawa d. 26. kwietnia. W Zyrardowie strajkujący robotnicy fabryczni obrzucali wojsko kamieniami, skutkiem czego wojsko użyczo broni i dwóch robotników zabiło a pięciu ciężko zraniło.

Wiedeń d. 27. kwietnia. (Pryw.) Koło polskie wybrało do wykonawczego komitetu pracy i do delegacyi wspólnych tych samych członków co dawniej.

Wiedeń d. 27. kwietnia. (Pryw.) W wczorajszej mowie dr. E. Czernkowskiego (przy § 75. nowelli szkolnej) sprawił się energicznie i gruntownie z zarzutami, czynionemi Polakom przez centralistów. Świeta ta mowa powszechnie wywarła dobre wrażenie.

W toku rozprawy porównał centralista Heilsberg ministra Conrada z Judaszem. Minister odparł, że to infamia. Prezydował wiceprezydent ks. Lobkowitz: Heilsberg żąda, aby ministrowie wzięli do porządku; Lobkowitz odmawia. Na krześle prezydjalnem zasiada dr. Smolka: Heilsberg zowie postępowanie ministra infamią, za co go prezydent do porządku nawołuje.

Wiedeń d. 27. kwietnia. **Verordnungsblatt** o głasza niniejszy awans majowy: Jeneralem jazdy hr. Pejacewicz, jen. broni br. Vlascis feldmarszałkami porucznikami; jenerałmajorowie: Hurter-Amman, Sacken, Szvetoney, Schoenberger, Gerlich, Mossig, Henneberg, Szabo i Braumüller; jenerałmajorami, pułkownikami: Kovacs, Buechel, Kirschner, Bingler, Jański, Babich, Gees, Jaur, Keimann, Brunner, Christianowics i Weigl; pułkownikami w gwardji trabantów podpułkownik Spindler, dalej w jenerałnym sztabie 3, w piechocie 10, w kawalerji 2, w inżynierji 4 podpułkowników.

Pariz d. 26. kwietnia. W kopalniach w Alais nastąpił wczoraj wybuch gazów. Wydobyl 9 robotników zabitych a 3 ciężko pokaleczonych. Przy czytaniu spisu brakło jednak 127 robotników, zdaje się przeto, że liczba ofiar jest większą niż szanowano.

Berlin d. 26. kwietnia. Książę Wilhelm najstarszy syn następcy tronu) wyjechał dzisiaj w towarzystwie swego marszałka dworu i adjutanta do Wiednia.

Pariz d. 26. kwietnia. Jenerał Pittle, który ma reprezentować Grevyego na koronacji carskiej, mianowany dywizjonierem. — Prezydent senatu Leroyer, schodząc wczoraj schodami w pałacu Luksemburskim, upadł i i wprawdzie nie skaleczył się niebezpiecznie, ale będzie musiał kilka dni nie ruszać się z domu.

Londyn d. 27. kwietnia. W Izbie posłów oświadczył Gladstone, że mu niewiadomo, czy między Niemcami, Austrią i Włochami istnieje traktat czy tylko konwencja; i odsyłając do mow ministrów austriackich, węgierskich i włoskich w parlamentach, dodaje, iż nie sądzi, aby transakcja trzech dworów dotyczyła specjalnie pewnej jednej lub szeregu pewnych spraw.

Konstantynopol d. 27. kwietnia. Zdaje się, że niebawem dojdzie w sprawie Libanonu do porozumienia między ambasadorami.

Pariz d. 27. kwietnia. Senat 200 głosami przeciw 71 przyjął ustawę konwersyjną. — Rada stanu orzekła, że rządowi przysługują prawo zawieszania plac wszystkim funkcjonarjuszom duchownym, nie wyłączając biskupów.

Tyko w jednej części wczorajszego numeru drukowane.

Pariz dnia 26. kwietnia. Agencja Havas podaje z Kairu wieść o zachodzącej różnicy w zapatrywaniu Dufferyna z jednej strony, a Chedywa i Szerybaszy z drugiej, którzy plan zupełnego odłączenia Egiptu od Turcji odrzucają.

Londyn dnia 26. kwietnia. We wtorek o północy nastąpiło na kanale „La Manche” zderzenie dwóch statków żaglowych, County of Aberdeen i i British Commerce, z których ostatni z osadą 25 ludzi zatonął. Tylko kapitan okrętu i sternik ocaleli. Times dowiaduje się, że Duffier otrzymał instrukcję, iżby po powrocie do Konstantynopola wystąpił u Porty z energicznemi przedstawieniami w sprawie nierządu w Armenii.

Pariz dnia 26. kwietnia. Przed samem rozpoczęciem przedstawienia nastąpiła w teatrze Ambigu eksplozja gazu, w skutek czego 20 osób poniosło uszkodzenia. Publiczność nie wiedząc nic o zasadzie eksplozji zmieniła, że przedstawienie odwołniono z powodu zasłabnięcia którego aktora, i opuściła amfiteatr w porządku.

Fiладель dnia 26. kwietnia. Parnell założył tu nową Ligę krajową. Prezydentem jej obrano Mowreya, który w swojej przemowie podniósł zaślęgi Parnella koło Irlandji, która dzięki usiłowaniom tego obywatela kiedyś do narodowej niepodległości dojdzie.

Teatr hr. Skarbka
pod dyktando Jana Dobrzańskiego.

W piątek dnia 27. kwietnia 1883 roku.
Po raz drugi:
Ulica Pigalle Nr. 115

komedja w 3ch aktach z francuzkiego Aleksandra Bisson.

Przyjechali d. 27. kwietnia 1883.
Hotel **ZORA**: Arcyksiążę Wilhelm z Wiednia, Eschenbach i br. Wucherer z Wiednia, W. Krasnowski z Petersburga, W. Niemcewicz z Łazienek, T. Mazaraki z Podola ros., I. Frommel z Petersburga, H. Borg z Bremen, I. Hausner z Tryestu.

Hotel **EUROPEJSKI**: A. hr. Krukowiecki z Akamania, A. Pohorecki z Rosji, dr. W. Luczakowski z Tarnopola, O. Reinhardt z Wiednia, A. Schanzer z Tarnowa, F. Handrich z Bremen.

Hotel **ANGIELSKI**: M. hr. Dzieduszycki z Wiednia, A. Łucki z Sarn, B. Skibniewski z Balic, S. Sawczyński z Kolomyi, I. Lekczyński ze Złoczowa, I. Ruchowski z Krakowa, I. Raff z Przemysla.

Hotel **WARSZAWSKI**: L. Rzepecki z Przemysla, K. Bochnanowicz z Kłodzianka, M. Loboeki z Woliey, dr. R. Maurer z Brodów, F. Petosch ze Złoczowa.

POCIĄGI KOLEJOWE.

podług zegaru lwowskiego

Przyjeżdża do Lwowa:
Z **KRAKOWA**: o godz. 5 min. 40 rano pociąg pospieszny, o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy, o godz. 11 min. 20 przed południem pociąg osobowy.
Z **CZERNOWIEC**: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany.
Z **PODWOŁOCZYSK**: na dworzec w Podzamczu o godz. 10 min. 20 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 2 min. 13 rano i o godz. 8 min. 89 po południu pociąg mieszany.
Z **PODWOŁOCZYSK**: na dworzec główny lwowski o godz. 10 min. 32 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 3 min. 50 rano i o godzinie 4 min. 12 po południu pociąg mieszany.
Ze **STANISŁAWOWA**: na Strzy, rano o godz. 8 min 20 i pociąg omnibusowy, [wieczór] godz. 5 min. 20 pociąg mieszany.

Odechdają z Lwowa:
Do **KRAKOWA**: o godz. 10 min. 50 przed północą pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 53 rano pociąg osobowy o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany.
Do **CZERNOWIEC**: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 10 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.
Do **PODWOŁOCZYSK**: o głównego dworca o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 30 po południu i o godz. 10 min. 33 wieczór pociąg mieszany.
Do **PODWOŁOCZYSK**: o dworca w Podzamczu o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 52 po południu i o godz. 11 min. 10 wieczór pociąg mieszany.
Do **STANISŁAWOWA** na Strzy, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany, wieczór o godz. 5 min. 45 pociąg omnibusowy.

Lwów z Izby handlowej, 27. kwietnia 1883.

1. **Akcje na sztuki**
bez kuponu bieżącego placę żądają
Kolej galic. Kar. Lud. 200 zł. m. k. 308 — 311 —
Lwów-czern-jass. 200 zł. w. a. 170 — 173 —
Banku hypot. galic. po 200 zł. w. a. 301 — 308 —
kred. galic. po 200 zł. w. a. 250 — 255 —

2. **Listy zastawne na 100 mtr.**
bez kuponu bieżącego
Tow. kred. galic. 5 pr. w. a. 97 95 98 95
" " " 4 " w. a. 89 90 90 90
" " " 5 " okremow. 97 95 98 95
" " " 4 " los 41 1/2 96 80 87 50
Banku hyp. galic. 6 pr. w. a. 101 80 102 80
" " " 5 " w. a. 96 80 97 80
" " " 5 " 10% pr. 100 — 101 —
Listy dziane g. z. kr. w. l. 6 pr. 101 — 102 50

3. **Listy dziane na 100 mtr.**
Ogól. roln. kred. zakład dla Gal.
i Bukow. 6 pr., los w 15 lat. — — — —

4. **Oblig. na 100 mtr.**
Indemnizacyjne galic. 5 pr. m. k. 99 — 100 —
Oblig. kom. zak. kr. w. l. 6 pr. w. a. 95 — 98 —
Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a. 101 — 103 —

5. **Losy.**
Miasta Krakowa . . . 18 — 20 —
Stanisławowa . . . 22 — 24 —

6. **Monety.**
Dukat holenderski . . . 5 56 5 66
Dukat cesarski . . . 5 57 5 67
Napoleonor . . . 9 46 9 56
Półparyż rosyjski . . . 9 75 9 85
Rubel rosyjski srebrny . . . 1 55 1 65
" papierowy . . . 1 17 1 19
100 marek niemieckich . . . 58 30 59 —
Srebro . . . — — — —
Kupony w srebrze . . . — — — —

KURS GIEŁDY WIEDENSKIEJ.

Wiedeń, dnia 26. kwietnia 1883
godzina 1 min. 40 po południu:

Alpiny	76.25	Węg. akcje kr.	309.75
Anglo-aust.	114.75	Unionsbank	118.30
Kolej Kr. Lud.	309.75	Nordbahn	284.75
Kolej Polud.	148.25	Kolej Alfdld.	170.50
Kolej państw.	334.80	Kolej lw.-czern.	170.25
Węg. Nordost.	158.75	Wied. Communal	123.25
Węg. obl. p. zł.	98.50	Elbatal	225.25
Kolej siedmiogr.	110.80	Losy tureckie	26.50
Renta, węg. 4%.	89.80	Bankverein	109.30
Ros. rubel pap.	1.18.50	Losy węgier.	114.25
Galic. indemn.	99.50	Marki niemiec.	—

Uspokobienie: mdle.

Wiedeń, dnia 27. kwietnia
godzina 10 min. 35 przed południem

Akcje kredyt.	312.25	Anglo-aust.	114. —
Kolej Kar. Lud.	309.75	Kolej Poludn.	147.75
Unionsbank	117.90	Napoleonor	9.51
Rosyjsk. banka.	1.18 1/2	Uspokobienie: lepsze	—

Berlin, dnia 26. kwietnia
godzina 5 min. 35 po południu

Rosyjsk. banka.	201.85	Akcje kredyt.	536. —
Lombardy	255. —	Galicyjskie	132.60
Kolej rumun.	—	Austr. banka.	170.75

Ruckera apteka we Lwowie.

Koniak kursujący prawdziwy francuski w różnych gatunkach po cenie 2 zł. do 3 zł. i 50 ct. oraz małego.

MATTONIEGO

GISSHÜBLER
najchłodziej
alkaliczna woda mineralna

SZCZAWIOWA
napój oszeźwiający stołowy,
skuteczny bardzo na kuzeli w

Wydawcy i właściciele J. Dobrzański i K. Groman. Odpowiedzialny redaktor Platon Kostecki. Z drukarni „Gazety Narodowej.”